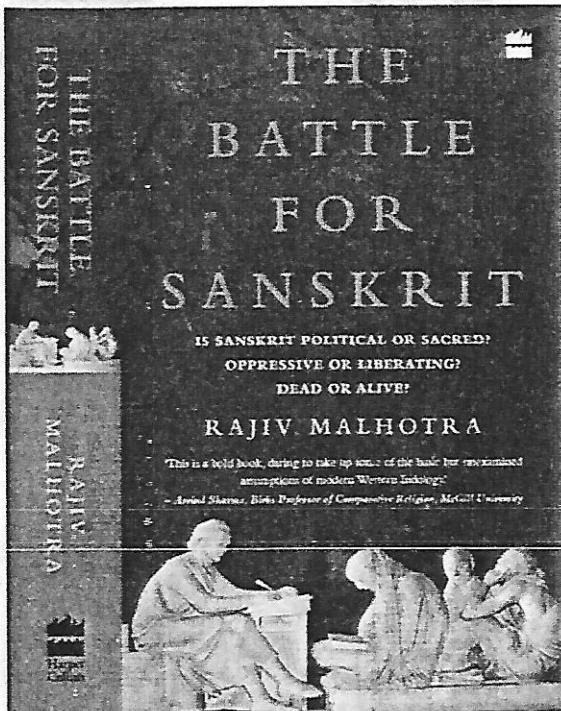

‘ಸಂಸ್ಕृತಕರ್ಮ ಹೊರಾಟ’

ರಾಜೀವ್ ಮಲ್ಹೋತ್ರಾ ಅವರ ಹೊಸ ಗ್ರಂಥ ಹಾಗೂ ಅವರ ವಿಚಾರಗಳು

- ಎನ್.ಎಸ್.ಚಕ್ರವರ್ತಿ

ಸೌಸ್ಯತ್ವ ಮೃತ ಭಾಷೆಯೇ? ಆಥವಾ ಆದು ಇನ್ನೂ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಲೈಕ್ ಭಾಷಣ-ಸಂವಾದಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿತ ಮಾಡ್ಯಾಮ ವಾಗಿ, ವ್ಯಭವೋಪಶೇ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆಯೇ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇವಲ ಸಮಯದಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನೂ, ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನೂ ಏಕವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತದಿಂದ ಸಿತಿಗಳಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಅಕ್ಕಾಡ ಪ್ರಸ್ತುತಪೂರ್ವ ಮುಖ್ಯವು ಆಗಿದೆ. ಭಾರತ ಪಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಇದು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನ ವ್ಯಾದಿ ನಿಜ. ಸಂಸ್ಕृತ ಭಾಷೆಯ ಉಗಮ, ವಿಕಾಸಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವು, ಪರಸ್ಪರ ಸಮುದ್ರವು ಆದ ವಿಶೇಷಣೆಯೊಂದೇ ಮೂಲಕ ಮೂಲಕ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವ ಭಾಷಣಾದರೂ ಇಂತಹ ವಿಮರ್ಶೆ ಆಗ್ನೇಯ. ಇಂದು ವಿನಾಶದಕ್ತ ಹೊರಕ್ಕುತ್ತಿರುವ ಮಾನವ ಜನಾಗಿದ ಭಿವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಈಗ ಪರಿಶೀಲನೆಯಿರುವ ಗ್ರಂಥದ ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನವು ಒಂದು ಭರವೆ ನೀಡಬಲ್ಲದು. ಇಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕृತದ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸಿ, ಸಂಸ್ಕृತದ ವಾಗಿ ಅಧಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ವಿದ್ವಾಂಸವಾದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಶ್ರೀ ರಾಜೀವ್ ಮಲ್ಹೋತ್ರಾ ಕಾಲೀನ ಪ್ರಕಾಶನವು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಅವರ ಅಧ್ಯಯನ

ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕृತಿಯ ಹಿರಿಯ, ಏಕತ್ವ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದು ವಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕृತ ಭಾಷೆಯ ಪಾತ್ರ, ಹಿರಿದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಸಾಮುದ್ರೆಯಾ ನಂದರು. ಸಂಸ್ಕृತ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕृತಿಯ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದಾಳಿ, ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಮೇಟ್ಟಿನಲ್ಲವ ಬಗೆ - ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ನೂತನ ಗ್ರಂಥವೊಂದರ ಪರಿಕಯ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಲೇಖಿಕರು ಸಂಸ್ಕृತ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾದಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಮನೆಸದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ-ಆಡಳಿತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವಾರ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರು. ವಿಶ್ವಾರಾವದ ಓದು, ಆಳವಾದ ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕृತಿಕ ಉನ್ನತಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿರುವ ಅವರು ಮ್ಯಾಸಾರು ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಆಶ್ರಮದ ಭಕ್ತರು. ಶ್ರೀಯತರು ‘ವರ್ಚ ಪ್ರಭು’ದ ಚೆಟುವಟಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕ್ರಮ, ವಿಶೇಷಣೆ ಇವು ಆಧುನಿಕವೆನ್ನು ಸುಭಮುದು; ಆದರೆ ಈ ಕೃತಿಯು ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನ, ಜಿತಹಾಸ ಹಾಗೂ ಪರಂಪರೆಯ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗಿರುವ ಆಳವಾದ ತಿಳಿವಳಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾದ ವಿವರಗಳು: ಶ್ರೀಯತರು ಭಾಷಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಟೋ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಪದವೀಧರರು; ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾನ್ವಾಹಕರಾಗಿ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾದ ಮೇಲೆ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಬಳಿಕ ತಮ್ಮದೇ ಉದ್ದಿಮೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ, ೨೦ ಡೇಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ನೆಲವ್ತೆನಾಲ್ಕು ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ (೯೦ರ ಡಾಂಕರಲ್ಲಿ) ನಿರ್ವತ್ತ ರಾದರು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಮೆರಿಕದ ನ್ಯೂಜೆರ್ಜಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಿನ್ಸ್‌ಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ‘Infinity Foundation’ ಎಂಬ ಲಾಭರಹಿತ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅರಂಭಿಸಿ ಕಾರ್ಯನಿರತರಾದಿದ್ದಾರೆ.

ಹಿನ್ನೆಲೆ: ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ವಿಹಿಂಸಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕृತಿಕ ಆದ್ಯಾಯನವು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಾತ್ಮ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಗಮನವನ್ನು ಸೇರಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಪರಂಪರೆ ಎದುವಾದಿರಿಷಿಗಳ ವಾದ ವ್ಯಾದಿಕ ಯಾಗಿದೆ ಆರಂಭಿಸಿ ತನ್ನಲ್ಲ ವ್ಯವಿಧ್ಯತೆಗಳಿಂದಿಗೆ ವಿಕಾಸಮಾಂದಿದೆ. ವೇದಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಜ್ಞಾನಾರ್ಥಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಿಕಾಸ ತನ್ನ ಸೀಮಿತ ಹಾಗೂ ಜಾಗತಿಕ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಒಟ್ಟು ಜ್ಞಾನದ - ಲೈಕ್ ಹಾಗೂ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಎರಡೂ ಜಗತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ - ಸಾಹಿತ್ಯಕವಾಗಿಯೂ ಗ್ರಹಣಿಶಾಸ್ತ್ರ (Epistemology) ಸಂಬಂಧವಾಗಿಯೂ ಘ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದು ಇಡೀ ಮಾನವ ಜನಾಗಿಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಕೊಡುಗೆ ಹಾಗೂ ಸಾಧನೆ; ಇಡೀ ವಿಶದ್ದ ನಾಗರಿಕತೆ, ಸಂಸ್ಕृತಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆರ್ಥದಲ್ಲಿ

ಭಾರತ ನೀಡಿದ ಮೂಲಭೂತ ಕೊಡುಗೆ. ಕೆ. ಟಿ. ೧೦೧೦ ದ ಸಂತರದ ಕೆಲವು ದಶಕಗಳವರ್ಗೆ ಭಾರತವು ಜಗತ್ತಿನ ವಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಂದಲೂ ಬರುವ ವಿದ್ಯುತ್ ದಿಕ್ಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಆಕರ್ಷಣೆಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಸಲಂದಾ ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ವಿದ್ಯೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಜಗತ್ತಿನ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಿಂದ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಾವರ ಹಾಗೂ ಮುದ್ರಾವು, ಚ್ಯಾಚ್ ದೇಶಗಳಿಂದ ಜಿತಿಂದಾಸಕಾರರು ಹಾಗೂ ಯಾತ್ರಿಕರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಾಡಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೈಸರ್ ಶಕದ ಮೊದಲ ಹತ್ತಿ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಿಲೆಗಳಿಂದ ಅವರ ಬರಹಗಳು ಜಿತಿಂದಾಸದ ಪ್ರಾಂಗಣಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿವೆ. ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ, ಭಾರತದ ದರ್ಶನ, ಚಿಂತನೆ ಹಾಗೂ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಇತರ ನಾಗರಿಕರಿಗಳೂ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಆಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಭಾರತದ ಗಳಿಗೆ, ಜ್ಯೋತಿಷ್, ಆಯುರ್ವೇದ, ಶಸ್ಯಕ್ಷಿಪ್ತಿ ಇವು ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅಡಿಗಲಾದವು. ವೇದಾಂತ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಅಡಗುತ್ತಿರುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಗಳು ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸರಿಜಿಂಧನ ಹಾಗೂ ಭೌತಿಕಸ್ತಾದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹೊಸ ಅನ್ವೇಷಣೆಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವಂದೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತ ನೀಡಿದ ಹೊಡುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಆಳೋಚಿಸಿದರೆ ಅದರ ಆಗಾಢತೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೂರೆಗೊಳುವುದು. ವ್ಯಾಚೀನ ಕಾಲದ ಖುಷಿಗಳು ಯೋಗಮಾರ್ಗದಿಂದ ಉನ್ನತ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಅರಿತುಕೊಂಡ ಬೆದ್ದಾಕಾಶದ ಸ್ವಂದನಗಳೇ ವೇದಗಳು; ಅವು ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹಚ್ಚುಕಾಲ ಶ್ರವಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮೂಲಕ, ಗುರು-ಶಿಷ್ಟ ಪರಂಪರೆಯ ಮೂಲಕ ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರುಗಳ ಹರಿದುಬಂದು. ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಮಂದಿ ಖುಷಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹಲವಾರು ಶಾಖೆಗಳಿಂದು; ಅವು ಖುಷಿಪಂಪರೆಯ ಮೂಲಕ ಒಮ್ಮೆ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಆದರೆ ಈ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದು ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ, ಉಳಿದಿವೆ. ಹಲವು ಬಗೆಯ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸ್ನಿವೇಶಗಳಿಂದಾಗಿ ಉಳಿದ ವೆಲ್ಲ ನಷ್ಟವಾದವು. ಯಜ್ಞದ ಪರಕಲ್ಪನೆ, ವ್ಯಾದಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಇತರ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ವೇದದ ಸಾರಸ್ವತಸ್ವಾಗಿರುವ ಉಪನಿಷತ್ತಗಳು, ವೇದಾಂಗಗಳು, ದರ್ಶನಗಳು, ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕ ವಾಗಿರುವ ಭಾಷಾರೂಪಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು; ತರ್ಕ, ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ, ಜ್ಯೋತಿಷ್, ಯೋಗವೇ ಮೊದಲಾದ ದರ್ಶನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಿಧ ಜ್ಞಾನಶಾಖೆಗಳು, ಮಾನವನ ಆಂತರಿಕ ಜಗತ್ತು, ವಿಜ್ಞಾನ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮ - ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವೇದದ ಜ್ಞಾನ ವಿಕಸನಗಳಿಂಡಿಲ್ಲ, ವಿಸ್ತಾರವಾಯಿತು.

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಶರ್ಶಣೆ: ವೇದಗಳಿಗಿಂತ ವ್ಯಾತಿರ್ಕವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸುವ ಬೊದ್ದು, ಜ್ಯೇಂದ್ರ ಮುಂತಾದ ದರ್ಶನಗಳ ಉಗಮವನ್ನೂ ಭಾರತ ಕಂಡಿತು. ಇವೆಲ್ಲ ಅಂತರಿಕ್ಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯಕಾಶ ಆಂತರಿಕ್ಷ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹಲವು ಬಾಹ್ಯಶಕ್ತಿಗಳ ಆತ್ಮಮಣಿ ವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವು ಭಾರತದ ಏಕತೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಧಾನ ವಾಹಿನಿಯನ್ನು ಅಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಿರುತ್ತಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾದಿಕ ಬೋಕಟ್ಟಿಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದ ಮತಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ವ್ಯಾಜಾರಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ನಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ನೆಲ್ಲಿಗೊಂಡು. ಆದರೆ ಅನಂತರ ಭಾರತದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಗೊಂದಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಇತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ವಿಸ್ತೃತ ಚರ್ಚೆ ಇಲ್ಲಿ ಅನಗ್ಯಾವಾಗಿದ್ದರೂ, ಈ ವಿಶೇಷಣೆಗೆ ಹಿನ್ನಲೆಯಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳು ಅಗ್ತೇ.

ಜ್ಞಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಜಗತ್ತಿನಾಧ್ಯಾತ್ಮ ಪರಾದಿವಿದ್ವರು; ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಧಾನಗಳ ಸೂಕ್ತ ತೆಯ ಮೇಲೂ ಅವು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದವು. ಇತರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚಾರಣೆಗೊಳಿಸುತ್ತಾಗಾದ ಅನ್ಯಮತಗಳನ್ನು ಭಾರತವು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿಸಿ, ಅವಗಳಿಗೆ ಆಶ್ಯಯ ನೀಡಿತು.

ಸತ್ಯದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅಧ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಾತಾಸವಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಹಾಗೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಭಿನ್ನತೆಗಿವೆ. ಪೌರಾಣಿಕ ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಆತ್ಮ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಸ್ಥಾಪನವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಈ ಮಹತ್ತದ ಭಿನ್ನತೆಗಳು ನಾಗರಿಕರೆ, ಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿವೆ. ಭಾರತದ ತಿಳಿಖಳಿಕ ಯಾವಾಗಲೂ ವೇದಗಳನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಆಧರಿಸಿ ನಿಂತಿದೆ; ವೇದಗಳು ಅನಾದಿಯಂದೇ ಭಾರತ ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಕಾಲ-ದೆಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಶಾಷ್ಟಿದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮುದಿಸುತ್ತದೆ; ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅದು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಗಮನವನ್ನು ಸೇರಿಯುತ್ತದೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ತಾಯಿಯೆರು - ಸಂಸ್ಕೃತ : ವೇದಕಾಲದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇಂದಿನವರ್ಗೆಗೂ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಈ ಚಿಂತನೆ ಹಾಗೂ ಆದರ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಡಿಕೊಂಡ ಬೆಳವಣಿಗಳಿಗೆ ಆತ್ಮಂತ ನಿರ್ವಾಯಕ ಮಾಡ್ಯಾಮ ವೆಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ. ಇದೇ ಪ್ರಾಯಶಃ ಮಾನವನು ಆರಿತಿರುವ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಂತ ವಿಕಸನಗೊಂಡ ಭಾಷೆ, ಭಾಷಾವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತಗೊಂಡ ಭಾಷೆ. ಅದು ಆಡುಭಾಷೆಯಾಗಿ, ಬರಹದ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಒಂದು ಮಾಡ್ಯಾಮವಾಗಿತ್ತು; ಎಲ್ಲ ಜ್ಞಾನಶಾಖೆಗಳ ಒಂದು ವಾಹಿನಿಯಾಗಿತ್ತು. ದ್ವನಂದಿನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸಂವಹನ ಮಾಡ್ಯಾಮವಾಗಿಯೂ ಅದು ಸಮರ್ಥ ವಾಹಕವಾಗಿತ್ತು. ಭಾರತದ ಏಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ಶಕ್ತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಆದು ಹಾಗೇ ಉಳಿಯುವುದು.

ಕೆ. ಟಿ. ಹಂಸ್ಯರಿದ್ದೆ ಶತಮಾನದವರ್ಗೆ ಈ ಚಿಂತನಾವಿಷಯ, ಜ್ಞಾನಾಷ್ಟಕ್ಷಿಪ್ತಿ, ನಾಗರಿಕತೆಯ ಉಚ್ಚಾರ ಯೆಸ್ಟಿ ಅಬಾಧಿತವಾಗಿ ಮುಂದು ವರಿಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹಲವು ಬಾಹ್ಯಶಕ್ತಿಗಳ ಆತ್ಮಮಣಿ ವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವು ಭಾರತದ ಏಕತೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಧಾನ ವಾಹಿನಿಯನ್ನು ಅಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಿರುತ್ತಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾದಿಕ ಬೋಕಟ್ಟಿಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದ ಮತಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ವ್ಯಾಜಾರಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ನಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ನೆಲ್ಲಿಗೊಂಡು. ಆದರೆ ಅನಂತರ ಭಾರತದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಗೊಂದಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಇತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ವಿಸ್ತೃತ ಚರ್ಚೆ ಇಲ್ಲಿ ಅನಗ್ಯಾವಾಗಿದ್ದರೂ, ಈ ವಿಶೇಷಣೆಗೆ ಹಿನ್ನಲೆಯಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳು ಅಗ್ತೇ.

ಇತಿಹಾಸ ಕಂಡ ಆಫಾತಗಳು : ನಿನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಮೊಗಲರು ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಹಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಆತ್ಮಮಣಿಸಿದಾಗ ಭಾರತ ತೀಯ ಜೆಪ್ಪಸ್ತಕುಮದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗಳಾದವು. ಅವರು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಯಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಮನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಾನಿಗೊಳಿಸಿದರು ಎಂಬ ಅಂತ ಇತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಅನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿದ್ದರೂ, ಭಾರತದ ಬಹುಪಾಲು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಪರಂಪರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತ ಹೋದವು. ಮೊಗಲರನ್ನು ಒಡಿಸಿ, ಅವರ ಜಾಗ

ದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬಂದು ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತದ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಮೊಂದಿದಾಗಲೇ ನಿಜವಾದ ವಿನಾಶ ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಯಿತು. ಸರ್ ವಿಲಿಯಂ ಜೋನ್ಸ್ (೧೯೬೫-೬೬) ಹಾಗೂ ಆವರ ವಿಷಯಕ್ಕಿಂತ ಸ್ಪಾಸ್ಟಿಕ್ ಸೇಲ್ರೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಮುಲ್ಲರ್ ಮೊದಲಾದ - ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ಸಂಖೋಧಕರಿಂದಲೇ ಈ ವಿನಾಶಕಾರಿ ಕ್ಷತ್ರಕ್ಕೆ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಲಿಟಿತ್ತು. ‘ಭಾರತ ಬಂದು ಅನಾಗರಿಕರ ದೇಶ, ಆವರಿಗೆ ಯುರೋಪಿನ ಬೌದ್ಧಿಕ ವರ್ಗ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು’ ಎಂದು ಯುರೋಪಿನ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳ ಮುಂದೆ ಭಾರತವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವುದೇ ಇಂತಹ ಸಂಖೋಧಕರ ತತ್ವವಾಗಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಅನಾಗರಿಕರ ಉದ್ದಾರ ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರು ಬಯಸಿದಂತಹೇ ಆಗುವುದು ಎಂದು ಆವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಐರ್ಲಾಂಡರ ಫೆಬ್ರುವರಿಯಲ್ಲಿ ಥಾಮಸ್ ಬಾಬಿನ್‌ಗ್ರಾಸ್ ಮೊಕಾಲೆಯು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಂಡಿಸಿದ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಯಲ್ಲಿ ಈ ವಾದವನ್ನು ಪ್ರಭಾವಾಲೀಯಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದ. ಭಾರತ ತೀಯರನ್ನು ಗುಮಾಸ್ತರ ಒಂದು ವರ್ಗವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಅಗ್ನಾತವನ್ನು ಅದು ಮಂಡಿಸಿತು. ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಅನಾಗರಿಕ ವಂದು ಮೊಕಾಲೆ ಭಾವಿಸಿದ್ದ. ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ‘ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ’ ವನ್ನು ಕೆಲಸಬೇಕಂದು ಅವನು ವಾದಿಸಿದ್ದ. ಭಾರತ ಅನಾಗರಿಕರ ದೇಶವಂದೂ ಅಲ್ಲಿ ವಿನಾದರೂ ಬೆಳು ಬಂದಿದ್ದರೆ, ಆದು ಹೊಗಿನಿಂದ ಬಂದ ಆರ್ಯರ ಆಕ್ರಮಣದಿಂದ ಎಂದೂ ಅವನು ಭಾರತವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಿದ. ಭಾರತ ಹಾಗೂ ಆದರೆ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ವಸಾಹತುಹಾಹಿ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಮಾಡಿದ ಅಪವ್ಯಾಹರದ ಮೇಲೆ ಹಂತ ಇದು.

ಮೊಕಾಲೆ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸದ ಪರಿಣಾಮವೆಂದರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತದ ಅವನತಿಗೆ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿದ್ದು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸರಕಾರಿಂದ ದೊರಕುವ ಆರ್ಥಿಕ ಸರ್ವಾಸ್ತಪು ಅವನು ಕುಗ್ಗಿಸಿದ. ಹಿಂದೆ ಭಾರತದ ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ರಾಜರುಗಳು ಹಾಗೆ ನೇರುವ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಒಂದು ಪರಿಶ್ರೇಷ್ಟ ಕಾರ್ಯವನ್ನಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊಕಾಲೆ ಹಾಗೂ ಅವನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ವಿನಾಶವನ್ನೇ ಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡರು. ಭಾರತದ ವಿಕಾರ್ಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡಲು ಸಂಸ್ಕೃತವೇ ಆತ್ಮಂತ ಶಕ್ತಿಶಾಲೀಯಾದ ಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿತ್ತೇಂದೂ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಶ್ರೀಯಾತೀಲತೆ, ಹಾಗೂ ದರ್ಶನವೇ ಶಾಲ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಲು ಸಂಸ್ಕೃತವು ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತೇಂದೂ ಅವರು ಗುರುತಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ವಿಕಾರ್ಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ, ವೈದಿಕ ಮಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಮೊಂದಿದ ಭಾರತದ ಜನಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಂಸ್ಕೃತವೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಾಧ್ಯಮವಂದು ಆವರು ಅರಿತಿದ್ದರು. ಈಗ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಅವನತಿ ಅರಂಭವಾಯಿತು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರ ಭಾರತ ಸರಕಾರವು ನೆಡೆ-ಶಿಲ್ಪಾಲ್ಯಾಸ್ತ್ರ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಕ್ ವಿನಾಯಕ ಪಂಕ್ತಿ ಹಲವು ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕ್ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿತು ಎಂಬುದನ್ನುಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬೇಕು. ೨೦೧೫ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೫ರಿಂದ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಆಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯವು ಏರಡನೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ಆಯೋಗವನ್ನು

ರಚಿಸಿರುವದಾಗಿ ಫೋಣಿಸಿತು. ಆದಿಮೂರು ಮಂದಿಯಿದ್ದ ಈ ಕರ್ಮಿಗಳಿಗೆ ಬಂದು ವರ್ಷದ ಕಾಲಾವಧಿ ನೀಡಿ, ೨೦೧೪ರ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆದು ಪರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಈ ಏರಡನೇ ಆಯೋಗ ಕಲ್ಪಸ ಆರಂಭಸೆಂಬ ಇಲ್ಲ.

ನಾತನ ಗ್ರಂಥ ಹಾಗೂ ಲೇಖಿಕರ ವಿಖಾರಧಾರೆ : ರಾಜೀವ ಮಂದ್ರಾಂಶ್, ಆವರು ಸುಮಾರು ೨೦ ವರ್ಷಗಳ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನದ ಆಧಾರದಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವರವಾಗಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಂದ್ರಾಂಶ್, ಆವರು ತಮ್ಮ ಉದ್ದೋಷಗಳಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಪಡೆದ ನಂತರ ಸುಮಾರು ೨೫ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಭಾರತದ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಚನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದಾಖಿಲೆಗಳು, ಇತರ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಈ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆವನತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕೊಳಳಲು ಆವರು ಅವರೆಡಿವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆವರ The Battle for Sanskrit ಎಂಬ ಕೃತಿಯು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಆವನತಿಗೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಆದ್ದೇ ಪರಿಹಾರೆಗಳಿಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾದ ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಅವಶೋಳಿಸುವುದು ಆಗ್ನೇಯ ವೇದಾಲಂದಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಆಧುನಿಕ ಸ್ಥಾತ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ವರ್ಗಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ಕಾಲಭಂಗದಲ್ಲಿ ಹೆಣೆಯಲಾದ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ರಾಜಕೀಯ ರಚನೆಗಳ ಒಂದು ಬೆಿತ್ವನ್ನು ಇದು ನೀಡುತ್ತದೆ. ‘ಭಾರತ ವೆಂಬ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವು ಎದುರಿಸಿದ ತೊಂದರೆಗಳು, ಅವುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ನಿತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಇವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಂದ್ರಾಂಶ್, ಆವರು ಈ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಕ್ ವಿನಾಯಕವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

‘Invading the Sacred Space’ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದ ಮಂದ್ರಾಂಶ್ ಆವರು ಆದರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ವ್ಯಾದಯ ಸಾಫಾನದಂತಿರುವ ‘ಪರಿಶ್ರೇಷ್ಟ’ ಆಯಾಮವನ್ನು ಭಾಷ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಹೇಗೆ ಶಿಧಿಲಗೊಳಿಸಿದವು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ‘Breaking India – Western Interventions in Dravidian and Dalit Faultlines’ ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ಆವರು ಅರವಿಂದಂ ನೀಲಕಂಠ ಅವರೆಂದಿಗೆ ಬರಿದಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ ‘ಪರಿಶ್ರೇಷ್ಟ’ ಆಯಾಮವನ್ನು ಅನೇಕ ಆಕ್ರಮಣಗಳು - ಆದರಲ್ಲಿ ವಸಾಹತುಹಾಹಿ ಆಕ್ರಮಣಗಳು - ಭಿದ್ರಭಿದ್ರಗೊಳಿಸಲು ಯಶ್ಸಿಸಿದ್ದು. ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುವ ತಪ್ಪೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ರಚನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಆದ್ದೇ ಯಶ್ಸಿಸಿದ್ದು ಆವರು ಅಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಭಾರತದ ‘ಪರಿಶ್ರೇಷ್ಟ’ಯನ್ನು ವಿಂಡೆಸಲು ಬಹಿಸಿದ ಜನಾಗಿಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಎಷ್ಟೊಂದು ಅಸಂಬಧವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಮಂದ್ರಾಂಶ್, ಆವರ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆವರ ‘Being Different’ ಗ್ರಂಥವು ಜಾಗ

ತಿಕ ಸಂಸ್ಕृತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ. 'Indra's Net' ಎಂಬುದು ಆರ್ಥರ್ ವೇದದಲ್ಲಿರುವ ರೂಪಕ; 'Shakrasya Jaala' ಎಂಬುದು ಭಾರತದ ಧರ್ಮದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೇಗೆ ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಪೂರ್ಕವಾದ ವಾಗ್ನಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳ ವ್ಯಯಕ್ಕಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಒಂದಾಗಿ ಹೊಂದುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಂಜಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಂಚೋಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಭೌತಿಕಜ್ಞಾನದ ಶಾಖೆಗೆ ಇಂದ್ರ ಕಾದ Quantum Mechanics ಹಾಗೂ Quantum Entanglement ಹಾಗೂ Neurology ಇವು ಹೇಗೆ ವೇದಾಂತ ಮಿಶರದ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನ ಸಳೆಯುವಂತೆ ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. 'Indras Net' ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರಥಾನ ಗಮನ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರತಿಷಾಧಿಸಿದ ಬಗೆ, ಅವರು ಧರ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತು ನೀಡಿದ ವಿವರಣೆ - ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇನ್ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ವೇದಾಂತ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ತಿರಿದ ಸ್ವಾಮಿಜೀಯವರದ ಕೃತಿಯುತವಾದ ಸಂಪರ್ಕಕಾರಿ ಜವಸ್ಸು ಕುರಿತಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೃತಿ : ಇವ್ಯಾ ಹಿನ್ದೆಲ್ಗಳೇಂದಿಗೆ ನಾವು ಈಗ ಈಗ The BattleforSanskrit ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಪ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು. ಭಾರತದ ಅಂತರಂಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಪ್ರಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಅದರ ಪವಿತ್ರತೆ ಅಧಿವಾ ಧರ್ಮವನ್ನು ಈ ಕೃತಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ. ಹಲವು ದರ್ಶನಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮತ, ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲು, ಚರ್ಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ವಿಚಾರ-ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಂಸ್ಕृತ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿತವಾಗಿ ಸಮಾನವಾಗಿ ಬಹಿಸಿಕೊಂಡಿವು. ಮಲ್ಲೋತ್ತಾ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಂಚೋಧನೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ತೋರಿಸಿಕೊಡುವ ಸಂಸ್ಕृತದ ಅನೇಕ ಒಳ್ಳೆಗಳು, ವಿವರಣೆ, ಭಾಷಾವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸೂಕ್ತ ತೆಗಳು ಜೀವನದ್ದುಕ್ಕೂ ಸಂಸ್ಕृತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ಕೆಂದು ಹಲವು ಮಂದಿ ಸಂಸ್ಕृತ ವಿದ್ಯಾಂಶರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಮನ್ಯಾಗಿದೆ. ಅವರ ವಿಶೇಷಣೆಯ ವಿಧಾನ ಆಧುನಿಕ, ಸಮಕಾಲೀನ ವಿಶೇಷಣೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಅವರು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರಾರಾದ, ಪೂರ್ವಾಷ್ಟದ ವಿವರಣೆ ಹಾಗೂ ಅನುಮಾನದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೂರಮೌಗುವದಿಲ್ಲ. ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಅವರ ಸಾಮರ್ಪ್ಯ ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಕ್ಯಾದ್ಯಮಕ್ಕೂ ಗೌರವ ನೀಡುವಂತಿದೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿಷಯ ಮಂದನೆ ಮಾಡುವ ಮಲ್ಲೋತ್ತಾ ಅವರು ವಿಪ್ರಲವಾಗಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ, ಉಲ್ಲೇಖ, ಉದ್ದರಣೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಯೂರೋಪಿ ಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಆ ಸಾಫ್ಟ್‌ವರನ್ನು ಅಮರಿಕದ ವಿದ್ಯಾಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸ್ಕृತ ವಿಧಾಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ರಾಜೀವ ಮಲ್ಲೋತ್ತಾ ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ

ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಆಸಂದಿಗ್ನಿವಾದ, ಸಂಸ್ಕृತದ ಉಗಮ - ವಿಕಾಸ ವಸ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ಆರ್ಥರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಭಾರತೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಆರ್ತಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ಅವರು ವಿವಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಲ್ಲೋತ್ತಾ, ಅವರು ಸಂಸ್ಕृತ ತಿಳಿದ ವಿದ್ಯಾಪರಾದ ಶ್ಲೋಸ್ ಪ್ರೋಲ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಚರ್ಚೆಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಮಲ್ಲೋತ್ತಾ, ಅವರು ಪರಿಜ್ಞಾಸ್ತ್ರ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕृತವನ್ನು ಕಲಿಯಲು ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕृತದ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ವಿಕಾರಗಳನ್ನು ಆರ್ಗಿಸುತ್ತಾಳ್ವದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗುತ್ತಾರೆ; ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜ್ಯೋತಿಂಗಗಳ ಅಳವಡಿಸಿ, ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕृತ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕृತದ ಸಂಸ್ಕृತಿಯ ಶಕ್ತಿಸಾಮಧ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಬೆಧ್ದಿಕ ಉನ್ನತಿಯು ಕೆಳದಿಂದಿರುತ್ತಾರೆ - ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರಮುಖ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಯಗಳ ಸಾರವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ, ಮಲ್ಲೋತ್ತಾ ಅವರು ಚರ್ಚೆಸ್ತ್ರವಾದ ಪ್ರಥಾನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವರ ಚರ್ಚೆಯ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಇನ್ನುಮುಂದೆ ವಿವರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

'European Orientalism' ಎಂಬ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬರೆದ ಇಡಿಹಾಸದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಆದು ಜಾತಿ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಿಂಗಡಣೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ತಪ್ಪಿ ವಿವರಣೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಗುಂಪುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಸಿ ತಂದೂ, ಇದಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಆಧಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಹೊದರೆಂದೂ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಆಡಳಿತದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅವರು ಸಂಸ್ಕृತಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಜಾಗ್ರಿತ್ಯವನ್ನು ತಂದರು. ಅಂತಹೀ ಈ ದೇಶದ ತಿರುಳಾಗಿದ್ದ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕृತಗಳನ್ನು ಮೂಲಗುಂಪಾಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ತಮಗೆ ಅಧಿನಿರಾದ ಒಂದು ಭಾರತೀಯ ವರ್ಗವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಸಿದರೆಂದೂ ಅವರು ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಅವಲೋಕನಪೆಡರೆ, ಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತದ್ದು, ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿವಿಧ ಧಾರ್ಶಣೆಗಳ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತದ್ದು - ವ್ಯಾದ್ಯಕ್ಕೆಯ, ಗಣಿತ, ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ, ವಾಸ್ತುಶಾಸ್ತ್ರ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕದಿ. ಇದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಕಲೆಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಉಂಗಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆಧುನಿಕ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯವಾದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿ 'ಸೆಮ್ಸ್ಯುಲರ್' ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಉಧರಿಸುತ್ತ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಅವರು ಹೇಗೆ ಆವಾರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು, ವೇದಗಳಿಂದ ಮಹಿಳೆಂದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾಗಿರಿಕೆಂಬ ಅವರ ತಪ್ಪಿ ತೀರ್ಳವಣಿಕೆಯೇ ಅವರ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಮಸುಕಿಗೊಳಿಸಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೇಖಿಕರು ಇಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ಯಾಪರಾದಗಳಿಂದಲೂ: ಇಲ್ಲಿನ ಇನ್ನೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ವೆಂದರೆ, ಮೌಲಿಕ ಮಾದ್ಯಮದಿಂದ ಹೇಗೆ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಉಂಪಾಯಿತೆಂಬುದು. ನಾದ ಹಾಗೂ ಶಬ್ದತರಂಗಗಳ ಅಲೋಕ ಆರ್ಥರ್ ವೇಗ ಉನ್ನತ ಪ್ರಾಣೀಯನ್ನು ಹೊಂದಲು, ಮುಂದೆ ಭಾಷಾ ಮಾದ್ಯಮವನ್ನು ಹಾಗೂ ಲಿಪಿತ ಮಾದ್ಯಮವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು, ಆದೆ ಮುಂದೆ ವ್ಯಾಕರಣದ ವಿಕಸನಕ್ಕೂ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಂಬುದನ್ನು ಲೇಖಿಕರು ಇಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ

ಪನ್ನ ಪಾಠ್ಯಕ್ರಿಯೆನ ಅಲ್ಲಗಳೇಯತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯ ಅಂಶವೇ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತದ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ, ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮೂಲಕ ಆ ಭಾಷೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ವ್ಯೋಜನೆಗೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎಂಬ ವಿಚಾರ. ಪಾಠ್ಯಕ್ರಿಯೆಯಂತೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತಜ್ಞವಲ್ಲ ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಮಳ್ಳೊತ್ತಾ, ಅವರು ಬೇಕೆನ್ನು ತ್ವರಿಸಿ. ಇಲ್ಲಿ ಮಳ್ಳೊತ್ತಾ ಅವರು ಮಂಬಿಸುವ ವಾದ ಎಷ್ಟೂಂದು ತೀವ್ರತರದ್ದಾಗಿರೆ ಎಂದರೆ, ಅವರು ಭಾಷಾವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಹೊಸ ಒಂದು ಆಯಾಮವನ್ನೇ ಕಂಡುಹಿಡಿದರೋ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶಕದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ಪಾಠ್ಯಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಹಾಗೂ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ತಾರರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ತೋಷಣೆಯ ಅಂಶಗಳು ಅಂಶಗಳತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಬೆಳ್ಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜರ್ಮನ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥರು ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು 'ನಾಡಿ ಉಚ್ಚವರ್ಗ'ವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಬಳಸಿಕೊಂಡರು ಎಂದು ಅವರು ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಳ್ಳೊತ್ತಾ ಅವರ ವೀಲ್ಯಾಫೆಂಟೆಯ ಸಾರ ವೇನೆಂದರೆ, ಇಡೀ ಪಾಠ್ಯಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕುರಿತು ಮೊಂದಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೆಲುಷಿತವೂ ಆಸಂಬಧವೂ ಆಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯಾಚಾರಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ; ಅವರ ವಾದಗಳಿಗ ಯಾವ ಅಧಾರವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ಅವರ ಈ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ವರ್ಷಿಷಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮಳ್ಳೊತ್ತಾ ಧ್ವಂಸಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ವೈಚಾರಿಕೆ ಸಹಕರ್ತವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಸಹಕರ್ತವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಭಾರತದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಪರಂಪರೆಯ ಸಾಮಧ್ಯ ವಹು ಇಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಾಠ್ಯಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕುರಿತ್ತು: ರಾಮಾಯಣವು ಸ್ತೋಯರ ಹಾಗೂ ರಾತ್ರಿಸರ ವಿರುದ್ಧ ಮಾಡಿದ ದುರಾಚಾರ್ಯ ಆತ್ಮತಮ ಉದಾಹರಣೆ ಎಂಬುದು ಅವರ ವಾದ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಇಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವೇರಾಣಿಕ ಚಿಕ್ಕೆರಣವೆಂದೇ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಬಿಂಬಿಸುವ ಆ ದುರಾಚಾರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ-ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಂದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕುರಿತಾದದ್ದಲ್ಲ, ಅದು ದಲೀಲರನ್ನು, ವೀರೇಷಾಗಿ ಶಾಂತರನ್ನು ಕುರಿತದ್ದು. ರಾಮಾಯಣ-ಮಹಾಭಾರತಗಳು ಪವಿತ್ರಗ್ರಂಥಗಳಾಗಿವೆ; ವ್ಯಾಸರ ಪ್ರಕಾರ ಮಹಾಭಾರತವು 'ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರದೀಪ' ವಾಗಿದೆ, ಇತಿಹಾಸದ ಬೆಳಗುವ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಆಳಿಸಿ ಹಾಕಲು ಹೊರಟಿರಿ, ಪಾಠ್ಯಕ್ರಿಯಾಗಿ.

ಇನ್ನೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪಿನ ಪೌರಾಣಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಹೇಗೆ ಅಮೆರಿಕದ ಪ್ರಮುಖ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಾದ ಹಾರ್ವರ್ಡ್, ಕೊಲಿಂಗ್ಡಿಯಾ ಮೊದಲಾದರೆ ಸ್ಥಾಂತರಗೊಂಡಿತು ಎಂದು ಮಳ್ಳೊತ್ತಾ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಈ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು 'ದೋಜನ್ಸ್ ಸಾಹಿತ್ಯ' (Atrocity Literature) ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ಪ್ರೋಳ್ಯಂತೆ ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಿಡುಗುಗಳು ಅವೇಷ್ಟೆ ಚೂಲ್ಪಕಾಗಿರಲಿ, ಅವನ್ನು ಹಿರಿದಾಗಿಸಿ ಉತ್ತೇಷ್ಟ ಮಾಡುವುದು, ವೀರೇಷಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವರ್ಗಗಳು ಪಾಠ್ಯಕ್ರಿಯೆನ ಅಲ್ಲಗಳೇಯತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯ ಅಂಶವೇ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತದ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ, ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮೂಲಕ ಆ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತಜ್ಞವಲ್ಲ ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಮಳ್ಳೊತ್ತಾ, ಅವರು ಬೇಕೆನ್ನು ತ್ವರಿಸಿ. ಇಲ್ಲಿ ಮಳ್ಳೊತ್ತಾ ಅವರು ಮಂಬಿಸುವ ವಾದ ಎಷ್ಟೂಂದು ತೀವ್ರತರದ್ದಾಗಿರೆ ಎಂದರೆ, ಅವರು ಭಾಷಾವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಹೊಸ ಒಂದು ಆಯಾಮವನ್ನೇ ಕಂಡುಹಿಡಿದರೋ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶಕದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ಪಾಠ್ಯಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಹಾಗೂ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ತಾರರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ತೋಷಣೆಯ ಅಂಶಗಳು ಅಂಶಗಳತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಬೆಳ್ಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನೇಂಬೇಕಾಗಿರುವ ಆತ್ಮಂತ ಗಂಭೀರ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.

ದಲೀಲರ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವ ದುರಾಚಾರಗಳನ್ನೇ ಬಿಗ್ಗಿಸಿ ಚಿತ್ರಿಸುವುದು - ಇದೇ ಅವರ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ತಂಡಿವೆ.

ಭಾಷ್ಯ-ರಾಜಕೀಯ: ಮಲ್ಲೋತ್ತಾ, ಅವರು ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಡುಸುತ್ತಾ, ಪಾಠ್ಯಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮೂಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವಿಚರಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಸರಿಕೆಂದಂತೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡರು, 'ಆತ್ಮ' ಮೊದಲಾದ ಅನುವಾದಿನ ಲಾಗದ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕೂಪಿ ಎಂದು ಅನುವಾದಿಸಿ, ಆ ಮೂಲಕ ಅಪಾರ್ಥವುಂಟಾಗುವೆಂತೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ದೋಜನ್ಸ್ ದ ಮೂಲ ವಂಬಂತೆ ಬಿಂಬಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನೇಂಬೇಕಾಗಿರುವ ಆತ್ಮಂತ ಗಂಭೀರ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಅಮೆರಿಕದ ಪ್ರಾಚ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥರು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರೋಲ್ಕ ಮೊದಲಾದವರು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಭಾರತೀಯ ಕಲ್ಪನೆಯ ಪಾರಲೋಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕಡೆಗೊಂಡುತ್ತಾರೆ; ಯಜ್ಞ, ಆಚರಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ವೈಶಿಕ ಪರಂಪರೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವ್ಯಾಕರಣ ಹಾಗೂ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಮಿಷಣಂಬಂತೆ ದೆರಿರಿಸಿ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬದಲಾಗಿ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಣ, ಅದು 'ಸೆಕ್ಯೂಲರ್ ಲರ್' ಗೊಳಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಅಸ್ತ್ರವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಳ್ಳೊತ್ತಾ, ಅವರು 'The Obsession with Secularizing Sanskrit' ಎಂಬ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಳ್ಳೊತ್ತಾ ಅವರು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ, ಅಮೆರಿಕದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥರು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಾಜಕೀಯಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ರಸ ಹಾಗೂ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ 'ಪರ್ಮತ್ವ'ಯನ್ನು ಕಲುಷಿಕೊಳಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ಚರಿತ್ಯೆಯನ್ನು ರಾಜಕೀಯಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮಲ್ಲೋತ್ತಾ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಅಮೆರಿಕದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥರು ವಿದ್ಯೆ ವಾದವಂದರೆ, ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಆತ್ಮಂತ ವಿಕಸನಗೊಂಡ ಸಂಸ್ಕೃತದ ರೂಪವ ಬೋಧಯುಗದ ನುಂತರದ್ದು ಎಂಬುದು. ಅನೇಕ ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥರು ವಾದಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುತ್ತ ಮಳ್ಳೊತ್ತಾ, ಅವರು ಅಮೆರಿಕದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥರು ಮಣ್ಣುಹಾಕಿದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಘರ್ಷದ ವಾದವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಿತು ಎಂಬ ಪಾಠ್ಯಕ್ರಿಯಾದ ವಾದವನ್ನು ಅವರು ವಿಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಹಾಗೂ ಆ ಮೂಲಕ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಸಾಂತನ ಧರ್ಮ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಅವಾಯವೇನು? ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪವಿತ್ರ ಅಯಾಮ ವಸ್ತು ವಿವರಿಸುತ್ತೆ, ಧ್ಯಾನಮಂತ್ರ, ಯಜ್ಞಮಂತ್ರ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಯಾಮ, ವ್ಯಾಕರಣ, ಭೌತಿಕ ವಿಕಾಸ, ವೈದ್ಯವಿಜ್ಞಾನ, ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಗಳೂ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಇರುವ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಲೇಖಿಸಿರು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವು ಜೀವವಂತ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಾದವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಿತು ಎಂಬ ಪಾಠ್ಯಕ್ರಿಯಾದ ವಾದವನ್ನು ಅವರು ವಿಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಭಾರತದ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜೀವನದಿಯಾಗಿದ್ದ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಈಗ ಅಪಾಯ ಬಂದೋದಿಗೆ.

ದುರಸ್ತಿ, ಅಪಾಯದ ನಿರಾರಸೆ ಹಾಗೂ ಮುಸ್ತಡೆ

ಸಂಸ್ಕೃತದ ಸಾಫಲ್ಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದಾರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿರುವ ಮುಖ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ, ಅವರು ವಿಜ್ಞಾನಿಯ ವಿಚಿತ್ರ ಹಾಗೂ ಸುವ್ಯಾಸಿತವಾದ ತರ್ಕಬದ್ದತ್ವದಲ್ಲಿ, ಅಧ್ಯನಿಕ ಸಂಖೋದನ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಕ್ಕೆ ನಡೆಸಿ, ಕೆಲವು ದುರಸ್ತಿಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷೇಪಮಾಗಿ ನೀಡುತ್ತೇವೆ:

ಅ) ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಲೂಟಿನ್, ಗ್ರೀಕ್‌ಗಳಿಂತ 'ಮೃತಭಾಷ್'ಯ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರಿಸಬಾರದು. ಬದಲಾಗಿ, ಅದನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಜೀವಂತ ವಾಗಿರುವ ಹಾಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಮ್ಯಾಂಡರಿನ್(ಜ್ಯೋನಾ), ಪರ್ಸಿಯನ್ ಹಾಗೂ ಅರೇబಿಕ್ ಭಾಷೆಗಳಿಂತ ಪರಿಗೊಸಬೇಕು.

ಆ) ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿಸುವ ವಿಧಾನ ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ಯಾಹಿಸಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯಿಂತೆ, ಸಹಸ್ರರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಾಲದಿಂದ ಮುಂದುವರಿದು ಕೂಡಿಂದು ಬಂದ ಯೌವಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯಬೇಕು. ಇದು ಮುಖ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ, ಅವರು ನೀಡಿರುವ ಆಶ್ಯಯುಕರವು, ಬೋಧ ಪ್ರದ್ವು ಆದ ಸೂಚನೆ. ಇದು ಹಿಂದೆಂದಿಗಿಂತಲೂ ಇಂದು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತುತಿ. 'ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾರತ'ಯಂತಹ ಸಂಸ್ಕೃತ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಮನು ತಾಯಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಮಾತ್ರಾಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮುಳ್ಳಿತ್ತು ಅವರು ಉದಾಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೂಕಾಲೆ ಆರಂಭಿಸಿದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ಮೊದಲು ವ್ಯಾಕರಣ ಕಲಿಸುವುದು, ಅನಂತರ ಭಾಷೆ ಕಲಿಸುವುದು - ಇದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಭಾಷಾಕಲಿಕೆಯ ಸಂಪರ್ಕ ರೀತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ.

ಇ) ಭಾರತ ಹಾಗೂ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ಸಂಸ್ಕೃತದ 'ಅನುವಾದಿಸಲಾಗದ' ಪರಾಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿಂದು ಮುಖ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳ ಅನುವಾದಿದಿಂದ ಪಾಠ್ಯಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥರು ಹಲವು ಬಾರಿ ತಪ್ಪಿಕ್ಕಲ್ಪನೆಗೆ, ದುರ್ಬಳಿಕ್ಕಣ ದಾರಿ ಮಾಡಿಹೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥೆ ಕಬ್ಬಿಗಳ ಒಂದು ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಹೊಡತರಬೇಕು.

ಕಾ) ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಸಲದೆಯೆಂದರೆ, ವಿಶ್ವಾರ್ಥಗಳಿಂತ ರುವ ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ವಿವಿಧ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಬೇಕು, ಹಾಗೂ ಅವು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡಬೇಕು. ಭಾಷಾತ್ಮಕ ಸ್ನೇಹಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣತ್ವ, ವಾಸ್ತು, ವೈದ್ಯವಿಜ್ಞಾನ, ಮಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತಿ ಹೊಂದುವರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕು. ಅಧ್ಯನಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಅವುಗಳ ವೈಚಾರಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ನವೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಉ) 'ರಾಜಕೀಯ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ' ಅಥವಾ 'ಮುಕ್ತ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ' (Political/Liberal Philology) ವಸ್ತು ಎದುರಿಸುವ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಭಾವಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಬಂದೋದಿಗೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ,

ಅವರು ತೀಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮುಂದಿಡುವ ಮೂಲಕ 'ಸಕ್ಕುಲರಿಸ್' ವಾದಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯನಿಕ ಎಡಪಂಥಿಯರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮೂಲ ಭೂತವಾದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿ ವಿಕಾರವಾದದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಶಾಂತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವು ಮುಳ್ಳಿತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಮಂಡಿಸುವ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು. ಅವರು ಕಂಗಳೇ ತಮ್ಮ 'Being Different' ಗ್ರಂಥದ ಮೂಲಕ ಈ ಪ್ರಸ್ತರಾನ್ ಕಾರ್ಯದ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮೂಲಭೂತ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಆಶ್ಯಾತ ಪ್ರಧಾನಮಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಗೆತ ಯಂದರೆ, ಮುಖ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಸೂಚಿಸುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ. ಪಾಠ್ಯಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥರು ಬಳಸುವ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಷೆ, ರಾಜಕೀಯ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಎದುರಿಸಲು ಅದೇ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ತಂತ್ರ, ಗೆಂಸ್ ಬಳಸಬೇಕು; ಆ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ಜೀವನಾಡಿಯಾದ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು, ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥರ ಸಹಾರ ದೊಂದಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಪ್ರಮಾಣದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅರಂಭಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮುಖ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ, ಅವರು, ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರಪಾದ ಕಾರ್ಯ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ : ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಒಟ್ಟಿಗಾಗಿ, ಅದರ ಉಳ್ಳಳ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುವಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ಒಂದು ಚಿಂತನೆ ಆಶ್ಯಾತ ಮಹತ್ವದಾಗಿದೆ. The Battle for Sanskrit ಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಅದು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಹಿ ವಾಗಿ ಅಗಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥರ, ತಿಕ್ಷ್ಣಾ ತಪ್ಪಿರು, ರಾಜಕೀಯ ಇಲಾಖೆಗಳ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಾಯಕ ತೀವ್ರಾನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ-ಭಾರತ-ಸಾತನ ಧರ್ಮವನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ಅಂಗವಾಗಿ ಗುರುತಿಸುವ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಿಯಲ್ಲಿ 'ಅಸಹನೆ', 'ಮೂಲಭೂತವಾದ' ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪದವಾಗಿಲೀ, ಸೂಚನೆಯಾಗಿಲೀ ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ Being Different ಆಗಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥ ಇಲ್ಲಿ ಬಯಸುವುದು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಸುವ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಾಂತಿಸುವ ವಾವರು ಶ್ರದ್ಧೆ ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾತ್ರ. ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಕೃತಗಳು, ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೇದಿಕಾಗಳು, ಸಂಸ್ಕೃತಗಳು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಿಯನ್ನು ಅಗ್ರಹಿ ವಾಗಿ ಹೊಂದಿರಬೇಕಿಂದು ನಾವು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ತಿಕ್ಷ್ಣಾ ತಪ್ಪಿರು, ಸಂಶೋಧಕರು, ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಿಯನ್ನು ಓದಬೇಕು. ಮುಖ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ, ಅವರ ವಿದ್ವತ್ತ, ವಿಷಯ ಮಂಡಣೆಯ ತಿಸ್ತುಬಧತ್ವ, ಅಧ್ಯಯನ - ವಿಶ್ಲೇಷಕಗಳ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿನ ವಿಜಿತತೆ, ಯಾರೇ ಅದರೂ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಕ್ಕ ಮಂಡಣೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಮುಕ್ತ ಆವಾಸ - ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಭರವಸೆ ಹೊಂದಬಹುದು. ಇದು ವಸ್ತುವಿಷ್ಟು ಲೇಖಕರ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥರ ಪಾಠಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಅಪ್ರಾರ್ಥಕ ಶೋದುಗೆಯಾಗಿದೆ.